

A photograph of three people (two women and one man) sitting around a wooden table in a modern, bright office or cafe. They are engaged in a conversation. The background features large windows, indoor plants, and modern pendant lights. A large purple and orange graphic overlay is on the left side of the image.

PLAN VAN AANPAK CO2-REDUCTIE

Colofon

Uitgave

Kamer van Koophandel®

Geactualiseerd op 8 juni 2026

Inhoud

1. Inleiding	4
2 CO₂-reductiedoelstellingen	5
3. Energiebesparing en duurzame energie doelstellingen	6
4. Ambitieniveau van de doelstellingen	7
5. Maatregelen	8
5.1 Verwachte bijdrage aan energiebesparing, duurzame energie en flexibiliteit	14
6. Stuurcyclus	15
6.1 Proceseigenaren	16
7. Positie binnen de sector	18
7.1 Sectorvergelijking	18
7.2 Stellingname	18

1. Inleiding

Of het nu gaat om grote of kleine keuzes: elke stap die bedrijven en organisaties zetten, beïnvloedt de wereld om ons heen. Dat geldt ook voor de Kamer van Koophandel (KVK). Als overheidsorganisatie is het onze taak om ervoor te zorgen dat die invloed zo positief mogelijk is. Niet alleen voor ondernemers, maar ook voor onze opdrachtgever, partners, leveranciers en medewerkers. Daarom werken we binnen onze eigen mogelijkheden toe naar een klimaatneutraal bedrijf in 2030, in lijn met de Rijksbrede doelstellingen.

Om dit te bereiken, stellen we duidelijke doelen en nemen we concrete stappen. Zo verminderen we bijvoorbeeld onze CO₂-uitstoot met behulp van de CO₂-Prestatieladder. Dit systeem helpt organisaties bij het verkleinen van hun CO₂-voetafdruk. De CO₂-Prestatieladder bestaat uit vijf niveaus. De eerste 3 niveaus gaan over de CO₂-uitstoot van de eigen organisatie. Bij niveaus 4 en 5 wordt ook gekeken naar de uitstoot van leveranciers en klanten. In 2025 heeft KVK het CO₂-Prestatieladder certificaat op niveau 3 behaald.

In dit plan van aanpak beschrijven we de maatregelen die we nemen om onze uitstoot te verminderen. Daarbij gebruiken we een stuurcyclus. Dit betekent dat we steeds dezelfde stappen volgen: we meten onze uitstoot, stellen doelen, voeren maatregelen uit en controleren of deze werken. Daarna passen we ons plan aan als dat nodig is. In 2027 stelt KVK een nieuw actieplan op.

2 CO₂-reductiedoelstellingen

Nederland heeft de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. De Rijksoverheid neemt hierin een voorbeeldrol door zelf in 2030 klimaatneutraal te zijn. Daarom wil ook KVK in 2030 een klimaatneutraal bedrijf zijn.

Dit betekent dat we in 2026 minimaal 25 procent minder CO₂ willen uitstoten dan in 2023. Vanaf 2024 zetten we elk jaar de volgende stappen om dat te bereiken:

- **2024:** 2% minder CO₂-uitstoot dan in 2023
- **2025:** 15% minder CO₂-uitstoot dan in 2023
- **2026:** 25% minder CO₂-uitstoot dan in 2023

In 2024 hebben we een Strategisch Huisvestingsplan gemaakt. Hierin beschrijven we de toekomst van onze locaties, met plannen voor verbouwingen, verhuizingen en sluitingen. In dat jaar hebben we ons gericht op de voorbereiding. Dat betekent dat we op veel locaties nog geen concrete maatregelen konden nemen die datzelfde jaar tot CO₂-reductie leiden. We hebben onderzocht op welke manieren we de uitstoot op onze (toekomstige) locaties kunnen verlagen. Zo hebben we in 2024 de basis gelegd voor CO₂-reductie vanaf 2025. Denk bijvoorbeeld aan het selecteren van locaties die uitsluitend gebruikmaken van groene stroom uit Nederland en de keuze voor gebouwen met minimaal energielabel A.

Om de CO₂-reductiedoelstelling te bereiken richten we ons ook op de volgende doelen:

- **Aardgasverbruik en brandstoffen (scope 1):** 15% minder CO₂-uitstoot in 2026 dan in 2023.
- **Ingekochte energie (scope 2):** 62% minder CO₂-uitstoot in 2026 dan in 2023.
- **Zakelijk verkeer:** 5% minder CO₂-uitstoot in 2026 dan in 2023.
- **Groene stroom:** In 2026 maken minstens tien KVK-locaties gebruik van groene stroom uit Nederland.

De doelstelling voor ingekochte energie (scope 2) is in 2026 aangescherpt en ambitieuzer gemaakt. Dit deden we omdat de eerder vastgestelde doelstelling in 2025 al is behaald. De oorspronkelijke doelstelling voor ingekochte energie (scope 2) was om in 2026 15% minder CO₂ uit te stoten dan in 2023. In 2025 hebben we echter al voor een vermindering van ongeveer 60,5% gezorgd.

Klimaatneutraal bedrijf

Het Rijk wil als organisatie klimaatneutraal en circulair worden. Klimaatneutraal betekent dat onze activiteiten geen negatieve invloed op het klimaat mogen hebben. De aanpak begint met besparen en verspilling tegengaan. Daarna willen we zo veel mogelijk overstappen op hernieuwbare energiebronnen en materialen. Als laatste optie kunnen we uitstoot en vervuiling compenseren. Maar het doel is om dit zo veel mogelijk te vermijden, zodat er daadwerkelijke verduurzaming plaatsvindt.

3. Energiebesparing en duurzame energie doelstellingen

Energiebesparingsdoelstelling

KVK wil minder elektriciteit gebruiken. Daarom is de doelstelling om het totale elektriciteitsverbruik te verlagen van 2.263.572,06 kWh in 2025 naar maximaal 2.150.000 kWh in 2026. Dit is een besparing van ongeveer 5% ten opzichte van 2025 en ongeveer 23% ten opzichte van het basisjaar 2023. KVK controleert ieder jaar of deze doelstelling wordt gehaald door het elektriciteitsverbruik van alle locaties te meten.

Doelstelling duurzame energie

KVK wil meer gebruikmaken van duurzame energie. Daarom is de doelstelling dat in 2026 minimaal 10 KVK-locaties gebruikmaken van Nederlandse groene stroom. Hiermee wordt de CO₂-uitstoot door elektriciteitsverbruik verder verlaagd en neemt het aandeel duurzame energie binnen KVK toe.

Deze doelstelling is in 2026 aangescherpt. De oorspronkelijke doelstelling was dat in 2026 minimaal 3 locaties gebruik zouden maken van Nederlandse groene stroom. Deze doelstelling is eerder behaald dan verwacht. In 2025 maakten al 7 locaties gebruik van Nederlandse groene stroom. Daarom heeft KVK de doelstelling verhoogd naar minimaal 10 locaties in 2026.

4. Ambitieniveau van de doelstellingen

KVK vergelijkt zich met uitvoeringsorganisaties van de Rijksoverheid, zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) en andere vergelijkbare (semi-)publieke dienstverleners. Deze organisaties hebben een vergelijkbaar energieverbruik, vergelijkbare huisvesting en een vergelijkbaar mobiliteitsprofiel.

De doelstellingen in dit plan van aanpak zijn ambitieus voor KVK. In 2025 heeft KVK de doelstelling voor CO₂-reductie al gehaald en zelfs overtroffen. De CO₂-uitstoot was toen 32,8% lager dan in het basisjaar 2023. Ook de doelstelling voor het gebruik van Nederlandse groene stroom is eerder behaald dan gepland. Daarom zijn de doelen voor ingekochte energie en duurzame energie aangescherpt. Uit de sectorvergelijking in hoofdstuk 7 blijkt dat KVK zich in de middenmoot van vergelijkbare organisaties bevindt. Met de aangescherpte doelen voor energiebesparing, CO₂-reductie en duurzame energie wil KVK haar prestaties verder verbeteren.

De doelstellingen sluiten aan bij de duurzaamheidsambities van de Rijksoverheid en gaan verder dan alleen het voldoen aan wettelijke verplichtingen. KVK volgt daarbij de principes van de Trias Energetica. Dit betekent dat KVK eerst kijkt hoe energie kan worden bespaard. Daarna wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van duurzame energie. Tot slot wordt de resterende energie zo efficiënt mogelijk gebruikt.

5. Maatregelen

Tabel 1. Maatregelen energieverbruik

Maatregel		Details	Realisatie	Afdeling	Status	Verwachte CO ₂ -reductie op hele voetafdruk
1	Inzicht verbruik bij zoekopdrachten nieuwe locaties	Bij alle zoekopdrachten naar nieuwe locaties houden we rekening met de wens om inzicht in het energieverbruik te krijgen	Maart 2024	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	Doorgevoerd Wens naar inzicht van werkelijk energieverbruik wordt meegenomen in de nieuwe zoekopdrachten	Maatregel biedt inzicht, maar (nog) geen directe CO ₂ -reductie.
2	Energielabel A bij zoekopdrachten nieuwe locaties	Voor alle nieuwe locatiezoekopdrachten geldt altijd de eis van minimaal energielabel A	Maart 2024	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	Doorgevoerd Alle nieuwe locaties voldoen aan minimaal energielabel A.	De reductie wordt zichtbaar wanneer alle nieuwe locaties in gebruik zijn.
3	Inkopen energiezuinige ICT-apparatuur	Bij de aankoop van ICT-apparatuur, zoals laptops, desktops en beeldschermen, worden alleen producten met een EPEAT-label zilver of goud gekozen. Dit keurmerk geeft aan dat een product voldoet aan duurzaamheids- en milieueisen, waarbij goud de hoogste beoordeling is.	Maart 2024	IT	Doorgevoerd Alle nieuw aangeschafte ICT-apparatuur voldoet aan minimaal EPEAT zilver. Deze eis is meegenomen in het inkoopproces.	-0,1%
4	Duurzaam omgaan met printen	Om het printgedrag van medewerkers terug te dringen – en daarmee het effect op het energieverbruik te verminderen – plaatsen we 20% minder printers op verschillende KVK-locaties.	Juli 2024	IT	Doorgevoerd Er zijn 20% minder printers geplaatst en de huidige printers zijn vervangen door energiezuinigere modellen.	-0,2%
5	Groene stroom uit Nederland KVK-locaties	Voor KVK-locaties die momenteel nog geen gebruikmaken van Nederlandse groene stroom, gaat KVK in overleg met de verhuurder en/of pandeigenaar om de mogelijkheden tot overstap naar groene stroom uit Nederland te verkennen.	December 2026	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	In gang gezet In 2025 zijn er 5 locaties overgestapt naar groene stroom uit Nederland. Daarmee zijn er in totaal 7 locaties die gebruikmaken van groene stroom. In 2026 zullen Eindhoven en Utrecht 300 ook overstappen. Voor de overige locaties is KVK nog in gesprek met de verhuurder.	Als alle 17 locaties overstappen naar groene stroom uit Nederland: -63,8%

Maatregel		Details	Realisatie	Afdeling	Status	Verwachte CO ₂ -reductie op hele voetafdruk
6	Duurzaamheidsplannen KVK-locaties	Duurzaamheid wordt structureel op de agenda gezet tijdens periodieke overleggen met verhuurders en pandeigenaren. Zo bespreken we of zij al duurzaamheidsplannen hebben, of dat we gezamenlijk kunnen onderzoeken wat er op korte termijn mogelijk is.	Januari 2025	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	Doorgevoerd Vanaf januari 2025 staat duurzaamheid structureel op de agenda bij de periodieke overleggen met verhuurders en pandeigenaren.	Maatregel biedt inzicht, maar (nog) geen directe CO ₂ -reductie.
7	Verminderen sluipverbruik waterkoelers op alle KVK-locaties	Op de KVK-locatie in Rotterdam is een onderzoek uitgevoerd naar het sluipverbruik van elektrische apparaten. Daaruit bleek dat waterkoelers onnodig veel energie verbruiken, ook wanneer ze niet actief worden gebruikt. Op basis van deze inzichten is besloten om op alle KVK-locaties – in totaal 57 – de waterkoelers standaard in de stand-by-stand te zetten. Dit vermindert het sluipverbruik. Waterkoelers verbruiken in deze stand 75 procent minder stroom dan in de normale stand.	April 2025	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	Doorgevoerd Op alle KVK-locaties staan de waterkoelers vanaf april 2025 in stand-by-stand.	-11,84%
8	Ledverlichting KVK-locatie Rotterdam	Op de KVK-locatie in Rotterdam wordt waar mogelijk de bestaande verlichting vervangen door energiezuinige ledverlichting. Deze maatregel volgt op een traject in 2024, waarin is onderzocht wie verantwoordelijk is voor de aanpassing: KVK of de verhuurder. In dit geval blijkt het een gedeelde verantwoordelijkheid. KVK wacht momenteel op een offerte gericht aan hen als huurder.	Kan worden bepaald na ontvangst offerte	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	In gang gezet De verhuurder heeft een offertetraject opgestart, en KVK wacht tot zij de offertes mag bekijken. Enkele sierverlichtingen die KVK had geplaatst hebben we zelf al verwijderd.	-1,43%
9	Ledverlichting trappenhuizen en technische ruimte hoofdkantoor Utrecht 300	Op het hoofdkantoor Utrecht 300 vervangt KVK de verlichting in de trappenhuizen en technische ruimte door ledverlichting. Deze maatregel sluit aan op het traject in 2024, waarin is onderzocht wie verantwoordelijk is voor de uitvoering: KVK of de verhuurder. In dit geval heeft KVK zelf een offertetraject opgestart om het gesprek met de verhuurder hierover te kunnen voeren.	Juni 2026	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	In gang gezet We zijn bezig met vervanging van de ledverlichting in de trappenhuizen en technische ruimte.	-0,03%

Maatregel		Details	Realisatie	Afdeling	Status	Verwachte CO ₂ -reductie op hele voetafdruk
10	Zonnepanelen hoofdkantoor Utrecht 300	Op hoofdkantoor Utrecht 300 worden zonnepanelen geplaatst door de eigenaar van het pand.	Planning nog niet ontvangen van verhuurder.	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	In gang gezet De pandeigenaar is bezig met de voorbereidingen voor het plaatsen van de zonnepanelen.	-0,60%
11	Werkplekstrategie hoofdkantoor Utrecht 300 en Utrecht 6-8	Voor de KVK-locaties Utrecht 300 en Utrecht 6-8 ontwikkelt KVK een werkplekstrategie om beide panden effectief en efficiënt te benutten. Dit zorgt voor een lager energieverbruik. In 2025 maakt KVK daarvoor definitief plan. In 2026 starten we met de uitvoering daarvan.	December 2026	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	In gang gezet De werkplekstrategie is inmiddels goedgekeurd en wordt in twee fases uitgevoerd. De eerste fase is inmiddels van start gegaan en richt zich op herverdeling en herinrichting. In de tweede fase maken we een definitieve werkplekstrategie voor het hoofdkantoor die ook in de toekomst blijft gelden.	Eerste resultaat zichtbaar vanaf 2026/2027.
12	Regeltechniek	Bij elke locatie van de KVK controleren we de regeltechniek. Regeltechniek is het systeem dat installaties automatisch aanstuurt, zoals verwarming, ventilatie en koeling. Als het mogelijk is, passen we de instellingen aan zodat de installaties beter en zuiniger werken.	April 2026	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	In gang gezet We hebben alle locaties benaderd met het verzoek om inzicht te geven in de aanwezige regeltechniek.	Maatregel biedt inzicht, maar (nog) geen directe CO ₂ -reductie.
13	Ongebruikte beeldschermen uitschakelen bij Utrecht 300	Bij het hoofdkantoor Utrecht 300 halen we alle stekkers van beeldschermen die niet worden gebruikt uit het stopcontact. Hierdoor wordt geen onnodige stroom gebruikt.	Mei 2026	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	Doorgevoerd Op Utrecht 300 zijn alle stekkers van beeldschermen die niet in gebruik zijn uit het stopcontact gehaald. We onderzoeken of we deze aanpak landelijk kunnen toepassen op alle KVK-locaties.	-0,01%

Maatregel		Details	Realisatie	Afdeling	Status	Verwachte CO ₂ -reductie op hele voetafdruk
14	Inzicht in energieverbruik via tussenmeters Utrecht 300	KVK onderzoekt of toegang tot de tussenmeters op Utrecht 300 mogelijk is, zodat we het energieverbruik beter kunnen volgen. Daarnaast bekijken we of het energieverbruik specifieker aan ons kantoor kan worden toegerekend in plaats van via de huidige globale berekening.	April 2026	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	Doorgevoerd De beheerder deelt voortaan de specifieke verbruiksgegevens van KVK met ons, in plaats van het totale verbruik van het pand.	Maatregel biedt inzicht, maar (nog) geen directe CO ₂ -reductie.
15	Nieuwe energiescan voor Utrecht 300 en Rotterdam	KVK gaat nieuwe energiescans uitvoeren voor Utrecht 300 en mogelijk ook voor Rotterdam. Hiermee worden mogelijke energiebesparende maatregelen inzichtelijk gemaakt en kan worden onderzocht welke installaties of apparaten onnodig veel energie verbruiken (energiesluipers).	Mei 2026	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	In gang gezet Er is een offerte opgevraagd bij een leverancier.	Maatregel biedt inzicht, maar (nog) geen directe CO ₂ -reductie.

Tabel 2. Maatregelen zakelijk verkeer

Maatregel		Details	Realisatie	Afdeling	Status	Verwachte CO ₂ -reductie op hele voetafdruk
1	Duurzaam vervoersbeleid	We stellen een nieuw KVK-vervoersbeleid op, dat als uitgangspunt heeft dat medewerkers zoveel mogelijk met het openbaar vervoer, de fiets of te voet naar kantoor komen.	Juli 2024	Human Resource Management (HRM)	Doorgevoerd Op 16 juli 2024 is het nieuwe vervoersbeleid ingegaan.	-1,26%
2	Analyse zakelijke reizen met privévoertuigen	KVK analyseert waarom het aantal dienstreizen met privévoertuigen is gestegen ten opzichte van 2023. Daarna kan KVK hierop passende actie ondernemen.	April 2025	Human Resource Management (HRM)	Doorgevoerd KVK heeft haar declaratiesysteem verbeterd, zodat zakelijke reizen correct worden geregistreerd. Hierdoor is het mogelijk om een betrouwbaardere analyse uit te voeren. Dat geeft beter inzicht in het soort zakelijk verkeer met privévoertuigen en de grootte ervan.	Maatregel biedt inzicht, maar (nog) geen directe CO ₂ -reductie.
3	Shuttel campagne	KVK start een interne campagne die KVK-medewerkers aanmoedigt om in de mobiliteitsapp aan te geven of hun ov-reis bestemd is voor woon-werkverkeer of voor zakelijke activiteiten. Met dit inzicht kan KVK gerichte maatregelen nemen om de CO₂-uitstoot te verminderen en de mobiliteit duurzamer te maken. Deze maatregel volgt op een maatregel uit 2024, waarbij medewerkers al werd gevraagd om aan te geven of hun ov-reis voor woon-werkverkeer of zakelijke doeleinden was. Tot nu toe heeft ongeveer 20 procent van de medewerkers dit gedaan.	Juni 2025	Human Resource Management (HRM)	Afgekeurd Na zorgvuldige overweging is besloten om deze maatregel niet door te voeren. De verwachte opbrengst zou beperkt zijn. Wel is met Shuttel besproken of er mogelijkheden zijn om beter inzicht te krijgen in het onderscheid tussen zakelijke reizen en woon-werkverkeer. Deze mogelijkheden bleken echter beperkt. Daarom is besloten om vanaf 2026 het verschil tussen woon-werk en zakelijke reizen inzichtelijk te maken door te kijken naar de werklocatie van de KVK-medewerker. Op basis daarvan wordt gewerkt met een procentuele verdeling.	Geen

Maatregel		Details	Realisatie	Afdeling	Status	Verwachte CO ₂ -reductie op hele voetafdruk
4	Vermindering aantal leaseauto's	KVK stapt rond oktober 2025 over op een nieuwe leaseautoleverancier voor een verkleind wagenpark. Na een gebruikersanalyse is besloten het aantal leaseauto's te verminderen.	November 2025	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	Doorgevoerd De aanbesteding voor leaseauto's is afgerond en het nieuwe contract is op 1 november 2025 ingegaan. KVK gebruikt alleen nog elektrische auto's (eerder waren dit hybride auto's). Het aantal auto's wordt de komende jaren stap voor stap afgebouwd, wanneer leasecontracten aflopen (eerste in april 2026, laatste eind 2027). Het uiteindelijke aantal voertuigen is nog niet vastgesteld.	-2,7%
5	Verkoop bedrijfswagens	KVK verkoopt de twee bedrijfswagens vanwege wet- en regelgeving (zero-emissiezones) en de hoge onderhoudskosten.	December 2025	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	Doorgevoerd KVK heeft op dit moment geen bedrijfswagens meer in bezit.	-0,01%
6	Zero-emissie chauffeursdiensten	Vanaf 2026 loopt er een nieuwe rijksbrede aanbesteding voor chauffeursdiensten, waarin wordt ingezet op zeroemissie voertuigen.	Maart 2026	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI)	Doorgevoerd Vanaf maart 2026 heeft KVK een nieuwe overeenkomst voor chauffeursdiensten. Sinds de start hiervan rijden we met zero-emissievoertuigen voor minimaal 15% van de kilometers. Dit percentage groeit elk jaar volgens een vast stappenplan richting 2030. Zo rijden we uiterlijk op 1 januari 2030 volledig zonder uitstoot.	-0,01%
7	Analyse vliegreizen	KVK onderzoekt waarom het aantal vliegreizen in 2025 sterk is gestegen ten opzichte van 2023 en 2024. Ook wordt bekeken welke afspraken over vliegreizen in de nieuwe CAO Rijk staan en hoe KVK deze kan invoeren.	Juli 2026	Facilitair, Huisvesting & Inkoop (FHI) Human Resource Management (HRM)	In gang gezet Er zijn vervolgstappen ingezet om zowel de ontwikkeling van vliegreizen als de toepassing van de nieuwe CAO Rijk binnen KVK verder in kaart te brengen.	Maatregel biedt inzicht, maar (nog) geen directe CO ₂ -reductie.

5.1 Verwachte bijdrage aan energiebesparing, duurzame energie en flexibiliteit

De maatregelen in hoofdstuk 4 dragen niet alleen bij aan CO₂-reductie, maar ook aan energiebesparing, het gebruik van duurzame energie en, waar mogelijk, de flexibiliteit van het energiesysteem. Hieronder staat welke maatregelen hieraan bijdragen.

- Energiebesparing: De toepassing van ledverlichting, het verbeteren van de regeltechniek, het verminderen van sluipverbruik van waterkoelers, het uitschakelen van ongebruikte beeldschermen en het gebruik van energiezuinige ICT-apparatuur zorgen voor een lager elektriciteitsverbruik.
- Duurzame energie: De overstap naar Nederlandse groene stroom op KVK-locaties en de voorgenomen plaatsing van zonnepanelen op Utrecht 300 vergroten het aandeel duurzame energie binnen KVK.
- Flexibiliteit in het energiesysteem: KVK draagt binnen de mogelijkheden als huurder bij aan een efficiënt energiegebruik. Hiervoor zijn de afgelopen jaren verschillende energiebesparende maatregelen uitgevoerd, zoals het verwijderen van ongebruikte boilers en het optimaliseren van instellingen van installaties. Daarnaast volgt KVK ontwikkelingen rondom netcongestie en onderzoekt zij waar mogelijk aanvullende maatregelen om het energieverbruik verder te optimaliseren.

6. Stuurcyclus

Bij KVK zijn we altijd bezig met het verbeteren van onze CO₂-reductie. Dit doen we met behulp van de PDCA-cyclus. De PDCA-cyclus is een methode voor continue verbetering, waarbij de afkorting staat voor Plan, Do, Check en Act. In deze cyclus worden plannen gemaakt, uitgevoerd, gecontroleerd en aangepast. Deze cyclus wordt vervolgens herhaald om de kwaliteit van processen voortdurend te verbeteren en te waarborgen. In tabel 3 is een overzicht van de verschillende fases en bijbehorende activiteiten te zien. De project-leider MVO is verantwoordelijk voor het regelmatig doorlopen van deze cyclus.

Tabel 3. PDCA-cyclus

Activiteit
Plan
Bepalen welke organisatieonderdelen meetellen voor de CO ₂ -uitstoot en organisatie-grootte vaststellen
Wettelijke verplichtingen uitzoeken
Belangrijke personen voor het CO ₂ -beleid binnen de organisatie in kaart brengen
Opstellen van een structuur voor het verzamelen en controleren van gegevens
CO ₂ -uitstoot en energieverbruik in kaart brengen
Energieverbruik analyseren
Doelstellingen bepalen
Kiezen welke maatregelen we gaan uitvoeren
Communicatieplan maken
In kaart brengen welke kennis en samenwerking nodig zijn
Do
Data verzamelen
Reductiemaatregelen uitvoeren
Communicatie-acties uitvoeren
Check
Voortgang meten en bijhouden
Resultaten vergelijken met doelstellingen
Interne en externe audit uitvoeren
Act
Voortgang en resultaten laten beoordelen door Raad van Bestuur
Doelstellingen en maatregelen (eventueel) bijwerken
Continu verbeteren

6.1 Proceseigenaren

Voor de CO₂-Prestatieladder moet KVK een aantal documenten maken. In tabel 4 staan deze documenten beschreven, met daarbij wie proceseigenaar is voor het maken en wanneer het document moet worden bijgewerkt. De projectleider MVO is verantwoordelijk voor het verzamelen van de documenten en het bijhouden van de effecten van de genomen maatregelen.

De uitvoering van de reductiemaatregelen gebeurt binnen verschillende afdelingen van KVK, zoals aangegeven in hoofdstuk 3 Maatregelen. De projectleider MVO overlegt regelmatig met zowel de afdelingen als de verantwoordelijken over de voortgang van de maatregelen. Daarbij denkt de projectleider MVO, indien nodig, mee over mogelijke verbeteringen of alternatieve benaderingen om de CO₂-uitstoot te verminderen.

Tabel 4. Overzicht proceseigenaren per document

Document		Inhoud	Proceseigenaar	Actualiseren per	In de maand
Algemeen					
1	Afbakening van de organisatie (Eis 4)	Bepalen welke organisatieonderdelen worden meegenomen in de CO ₂ -uitstoot en wat de organisatiegrootte is.	Projectleider MVO	Jaar	januari
2	Inventarisatie van sleutelpersonen (Eis 7.2)	Belangrijke medewerkers voor het CO ₂ -beleid aanwijzen en zorgen dat zij voldoende kennis hebben over CO ₂ en duurzaamheid.	Projectleider MVO	Jaar	januari
3	Datakwaliteitsmanagementplan (Eis 9.1.2)	Plan voor het verzamelen, rapporteren en verbeteren van energie- en uitstootgegevens.	Projectleider MVO	Jaar	januari
4	Emissie-inventaris voor het basisjaar (Eis 9.1.4)	Het bepalen en aanpassen van een basisjaar om energie- en uitstootgegevens goed met elkaar te kunnen vergelijken.	HRM adviseur Facilitair coördinatoren Facilitair Servicedesk medewerker	Jaar	februari
5	Interne audit (Eis 9.2)	Controleren of het CO ₂ -beleid goed werkt en kijken waar verbeteringen mogelijk zijn.	Projectleider MVO uitgevoerd door: Stichting Stimular	Jaar	juli
6	Directiebeoordeling (Eis 9.3)	Beoordeling door de Raad van Bestuur van het CO ₂ -beleid (resultaten en voortgang) en mogelijke verbeteringen.	Projectleider MVO beoordeeld en goed- gekeurd door: Raad van Bestuur	Jaar	augustus
7	Externe audit (Eis 9.4)	Uitvoering van jaarlijkse audit volgens de certificatieregeling.	Projectleider MVO uitgevoerd door: DEKRA	Jaar	november

Document		Inhoud	Proceseigenaar	Actualiseren per	In de maand
Invalshoek A - Inzicht					
A1	Energiebeoordeling en energiebalans (Eis 1.A.1-1)	Analyse van het huidige en eerdere energieverbruik, inzicht in grote energieverbruikers, de voortgang en mogelijke maatregelen om energie te besparen.	Projectleider MVO	Jaar	april
A2	Emissie-inventaris en CO ₂ -voetafdruk (Eis 1.A.2-1)	Een emissie-inventaris en CO ₂ -voetafdruk geven inzicht in hoeveel CO ₂ KVK uitstoot. Hierbij kijken we naar directe uitstoot, zoals aardgasverbruik en brandstoffen (scope 1), uitstoot door ingekochte energie, zoals elektriciteit (scope 2), en uitstoot door zakelijk reizen.	HRM adviseur Facilitair coördinatoren Facilitair Servicedesk medewerker	Jaar	maart
Invalshoek B - Reductie					
B1	Plan van aanpak CO ₂ -reductie (Eis 1.B.1-3)	Een plan met maatregelen om de CO ₂ -doelen te behalen, inclusief de manier waarop we de voortgang meten, controleren en verbeteren, met een toelichting op de ingevulde maatregellijst en een vergelijking met de sector.	Projectleider MVO	Jaar	juni
B2	Voortgangsrapportage (Eis 1.B.2-1)	Beschrijving welke resultaten zijn behaald, wat de voortgang is en of de doelen worden behaald.	Projectleider MVO	Halfjaar	mei en oktober
Invalshoek C - Communicatie					
C1	Communicatieplan (Eis 1.C.2-1)	Overzicht van belangrijke betrokkenen, communicatiedoelen, planning en communicatiemiddelen.	Communicatie adviseurs	Jaar	maart
Invalshoek D - Samenwerking					
D1	Analyse kennis- en samenwerkingsbehoefte (Eis 1.D.1)	Analyse van de kennis en samenwerking die nodig zijn voor het plan van aanpak (document B1)	Projectleider MVO	Jaar	januari
D2	Inventarisatie kennis- en samenwerkingsbehoefte (Eis 1.D.2)	Overzicht van mogelijke samenwerkingen en partners om de benodigde kennis en samenwerking te organiseren.	Projectleider MVO	Jaar	februari

7. Positie binnen de sector

7.1 Sectorvergelijking

KVK vergelijkt zich met uitvoeringsorganisaties van de Rijksoverheid, zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) en andere (semi-)publieke dienstverleners die vergelijkbaar zijn op het gebied van huisvesting, energieverbruik en zakelijke mobiliteit. Voor dit plan van aanpak zijn de maatregelen en de CO₂-intensiteit van KVK vergeleken met vergelijkbare (semi-) publieke dienstverleners. Hierbij is gekeken naar organisaties met een vergelijkbare CO₂-uitstoot en vergelijkbare kenmerken op het gebied van kantoorgebruik en zakelijk reizen.

De maatregelen zijn vastgelegd in de maatregellijst van de CO₂-Prestatieladder. Deze maatregelen zijn onderverdeeld in standaardmaatregelen (A), vooruitstrevende maatregelen (B) en ambitieuze maatregelen (C). KVK heeft 7 standaardmaatregelen, 5 vooruitstrevende maatregelen en 1 ambitieuze maatregel. Dit laat zien dat KVK veel verschillende maatregelen neemt om de CO₂-uitstoot te verminderen. Een deel van deze maatregelen gaat verder dan wat gebruikelijk is. De ambitieuze maatregel laat zien dat KVK ook kijkt naar nieuwe manieren om duurzamer te werken. Maatregelen die niet in de standaardlijst staan, zijn apart toegevoegd.

In vergelijking met andere organisaties in de sector valt op dat sommige organisaties zich vooral richten op één onderwerp, zoals het elektrificeren van het wagenpark. Andere organisaties kiezen voor een bredere aanpak van duurzaamheid. KVK kiest voor een gestructureerde aanpak via de CO₂-Prestatieladder, waarbij meerdere bronnen van uitstoot tegelijk worden aangepakt.

De CO₂-intensiteit van KVK bedraagt 0,66 ton CO₂ per fte. De CO₂-intensiteit laat zien hoeveel CO₂ KVK gemiddeld uitstoot per medewerker (fte). De waarde van 0,66 ton CO₂ per fte ligt rond het gemiddelde van de onderzochte organisaties. Er zijn maar weinig gegevens beschikbaar van volledig vergelijkbare organisaties. Daarom geeft deze vergelijking vooral een geschat beeld van de positie van KVK binnen de sector.

7.2 Stellingname

Op basis van de vergelijking van de maatregelen en de CO₂-intensiteit beschouwt KVK zichzelf als een middenmoter binnen de sector van (semi-)publieke dienstverleners.

KVK beschikt over een brede basis van standaardmaatregelen en vooruitstrevende maatregelen. Daarnaast voert KVK ook enkele ambitieuze maatregelen uit. Hiermee heeft KVK een goede basis voor het verminderen van CO₂-uitstoot en energieverbruik. Tegelijkertijd ziet KVK mogelijkheden om meer vernieuwende maatregelen te nemen en verder te verduurzamen.

De CO₂-intensiteit van 0,66 ton CO₂ per fte ligt rond het gemiddelde binnen de sector. Daarom is KVK geen duidelijke koploper, maar ook geen achterblijver. KVK bevindt zich tussen organisaties die vooral inzetten op een snelle verlaging van de CO₂-uitstoot en organisaties die duurzaamheid op een breder terrein aanpakken.

Deze positie past bij de ambitie van KVK om het energieverbruik en de CO₂-uitstoot verder te verlagen, het aandeel duurzame energie te vergroten en in 2030 klimaatneutraal te zijn.

Kijk op:
kvk.nl